

Významu pojmu odpad a klasifikace odpadů

Petr Ptáček

Anotace: Cílem výkladového textu je definování významu pojmu odpad, představení jednotlivých druhů odpadu, rozdělení odpadů na jednotlivé kategorie a vymezení rizik spojených s nakládáním s těmito odpady. Výkladový text má za úkol představit problematiku environmentálního charakteru, kterou je každý moderní člověk nucen řešit ve svém každodenním životě.

Klíčová slova: odpad, biologicky rozložitelný odpad, komunální odpad, skládkování odpadu, skládka, zákon o odpadech

1. Úvod a cíl příspěvku

V současné době představují odpady jeden z **klíčových problémů moderní lidské společnosti** a to **v globálním měřítku**. Díky petrochemickému průmyslu tvoří velkou **většinu odpadů** právě věci **vyrobené z ropy**. Jejich společnou vlastností je **velmi obtížná rozložitelnost** v životním prostředí. Z toho důvodu představují také velkou zátěž pro životní prostředí, pokud se do něj vlivem člověka dostávají. Rovněž likvidace takových odpadů přináší svá rizika, neboť se při ní mohou do životního prostředí uvolňovat **zdraví škodlivé a jedovaté látky**. Existuje samozřejmě i celá řada dalších odpadů a pro člověka je nezbytnou nutností se těchto odpadů nejen zbavovat, ale také hledat k tomu optimální způsoby. **Optimální způsob** znamená takový, který bude mít **co nejmenší dopad na životní prostředí** a bude maximálně přispívat **k šetření neobnovitelnými zdroji surovin**. Nejlepším, ale utopistickým postupem je neprodukovat odpady vůbec. Přes nereálnost takového přístupu, však zejména v poslední době sílí snahy o **tzv. minimalizaci odpadů**. Ústředními ideami tohoto přístupu k odpadům jsou: **třídění odpadů**, **recyklace** odpadů a používání v přírodě přirozenou cestou **snadno odbouratelných materiálů** při výrobě a balení spotřebních a jiných výrobků. Přes tyto snahy v současné globalizované společnosti vzrůstá nebo klesá množství produkovaného odpadu přímo úměrně v závislosti na růstu nebo poklesu ekonomických faktorů společnosti. Vzhledem k všeobecné snaze po neustálém růstu

ekonomiky, podmíněném **růstem výroby a růstem spotřeby**, je zcela evidentní, že takovýto vývoj musí nutně následovat také růst množství produkováného odpadu. Z environmentálního hlediska však představuje takovýto přístup **bludný kruh produkce a likvidace stále většího množství odpadu**. Hlavním cílem této kapitoly je vést studenty k zamyšlení se nad současnou problematikou odpadů v globálním i osobním měřítku. Dále pak k hledání možností takových přístupů a alternativ, hlavně v rovině osobní, které by zmírnily negativní dopady ekonomického vývoje společnosti. V tomto příspěvku budou především vymezeny základní pojmy odpadové problematiky a to v environmentálních souvislostech.

2. Vymezení pojmu odpad

Odpad je movitá věc, které se člověk zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Z pohledu práva přesně odpad definuje zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, kde jsou uvedeny i příslušné definice a povinnosti týkající se odpadů v České republice.

3. Klasifikace odpadů

Klasifikovat odpady lze dle různých kritérií:

a) složky ŽP, do níž je odpad vypuštěn

Např. emise do ovzduší, odpadní vody, odpady ukládané do půdy atd. Odpadem jsou totiž i tuny popílku vypouštěných ročně do ovzduší, což na rozdíl od tuhého komunálního odpadu (dále jen TKO) není tak zřejmé. Navíc mohou spadnout do povrchových vod či na zem a pak třeba i do půdy a podzemních vod. Pak je kromě ovzduší znečištěna půda i vody. To znamená, že i když se problematika znečištění řeší po jednotlivých složkách ŽP, je třeba mít na paměti tyto souvislosti.

b) skupenství

To jsou odpadní plyny, kapalný a pevný odpad. Zjednodušeně řečeno, podle skupenství odpadu lze odhadovat, kde jej nalezneme a jak s ním nakládat.

c) místa vzniku

Tím je myšlen odpad z těžby, výroby, výrobku a spotřeby. Odpad **ze spotřeby** se nazývá **komunální odpad**. K **odpadu z výroby** lze ještě doplnit charakteristiku tzv. **zpracovatelského odpadu**, který se vyznačuje svou **homogeností**. Např. piliny, hobliny, odstřížky látek, kovové odřezky, dřevěné špalíky apod. Tato homogenita je výhodná pro recyklaci odpadu a jeho další využití, protože odpadá potřeba třídění a čištění odpadu. Např. piliny lze rovnou použít k výrobě cihel a briket, hobliny k výrobě dřevotřísky, kovový odpad lze přetavit apod.

d) stupně a charakteru škodlivosti (nebezpečnosti)

Zákon o odpadech rozdělil odpad na nebezpečný a ostatní. Nebezpečný je takový odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 Zákona (zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů).

Mezi tyto vlastnosti patří výbušnost, hořlavost, oxidační schopnost, ekotoxicita, žíravost, infekčnost, radioaktivita a další.

e) využitelnosti

Odpad rozlišujeme **nevyužitelný** a **využitelný** (ten na využívání a nevyužívání). Odpady, které mohou ve výrobních procesech nahradit původní suroviny, se nazývají **druhotné suroviny**. Odpad, který lze použít v téměř výrobním procesu, kde vznikl, se nazývá **vratný odpad**.

f) druhů

Jde o velmi různorodé, a v různé úrovni podrobnosti, členění odpadů pro konkrétní účely. Např. dělení podle chemického složení či podle původu na odpady

- rostlinného a živočišného původu (nejčastěji ze zemědělské výroby, dřevozpracujícího a potravinářského průmyslu),
- minerálního původu (odvaly z dolů, některé popílky, suť),
- z chemických procesů (kyseliny, zásady, dehty, rozpouštědla),
- komunální odpad
- a další způsoby dělení.

Klasifikace odpadů podle skupenství

Odpady můžeme klasifikovat z různých hledisek. Nejobjektivněji se jeví klasifikace podle skupenství odpadů. Tyto tři hlavní skupiny - tuhé, kapalné a plynné odpady pak třídíme dále, např. podle toho kde vznikly, zda v průmyslu, v zemědělství nebo v domácnostech, či v zařízeních spojených se životem lidí.

Tuhé odpady

Tuhé odpady jsou jednak biologického původu a jednak sem patří tuhé odpady ze zemědělství a lesního hospodářství, z průmyslu, z komunální a bytové sféry.

Tuhý domovní odpad

Tuhý domovní odpad (TDO) je prakticky směsí odpadů z domácností, odpadů z komunálních zařízení, odpadů z veřejných prostranství, odpadů z rekreačních středisek a jiných. Tyto odpady se rozdělují do několika skupin:

- a) Odpady z domácností - zahrnují veškeré tuhé odpady vznikající v domácnostech z hygienických, estetických nebo funkčních důvodů. Patří sem např.:**
  - odpad z vytápění
  - zbytky potravin.
  - kuchyňské odpady
  - odpad po drobných stavebních úpravách
  - různé odpady organické a anorganické - dřevo, obalové materiály
- b) Odpady z komunálních zařízení - zahrnují všechny tuhé odpady z komunálních zařízení, které jsou složením a rozměrem obvykle analogické odpadu z domácností. Patří sem např.:**
  - odpady ze správních a obchodních zařízení a škol
  - odpady z hotelů a restaurací
  - odpady z řemeslných dílen a služeb
  - odpady z nemocnic a jiných zařízení.
- c) Objemový odpad - zahrnuje nábytek a nepotřebné nebo nefungující spotřebiče a součásti z domácností a různých sociálních, kulturních a správních zařízení, např. z kanceláří a obchodů. Patří sem např.:**

- nábytek, koberce, matrace
- radiopřijímače a TV přijímače
- chladničky, pračky
- osvětlovací tělesa, radiátory.

Objemový odpad, jak je patrné, je energeticky využitelný pouze zčásti, spíše spadá do sféry sběrných surovin.

d) Tuhé odpady z veřejných prostranství - z parků, kulturních a sportovních zařízení. Sem patří:

- smetí z vozovek a ulic, z parkovišť, náměstí
- odpadky z odpadkových košů
- zbytky rostlin z parků a sadů
- led a sníh.

I v této skupině jsou odpady, které nemají význam z hlediska energetického využití.

e) Tuhé odpady z rekreačních středisek. Sem patří:

- odpady z kempingů a stanovacích ploch
- odpady z chatových oblastí
- odpady z rekreačních a lázeňských komplexů.

Při řešení TDO je proto nezbytné řešit:

- zdroje, množství a skladbu TDO
- shromažďování a odvoz
- využití, uložení, resp. zneškodnění.

Průmyslový odpad

Za tuhý průmyslový odpad považujeme veškerý odpad vznikající z průmyslové (výrobní) činnosti. Převládající složky tohoto odpadu mají charakter specifické výroby a hlavního výrobního programu, avšak nelze je již obvykle hospodárně zpracovávat. Struktura tuhého průmyslového odpadu je ovlivněna stavem techniky a jejího vývoje a zejména hospodářskou situací.

Při stagnačním stavu výroby a technologie produkuje průmyslový podnik téměř konstantní množství odpadu. U tohoto typu odpadu je možné najít závislost množství odpadu na některých známých faktorech:

- počet pracovníků v závodě
- vyrobené množství produktů

- **finanční hodnota výrobků.**

Tuhé odpady ze zemědělství a lesního hospodářství

Jde především o odpady ze zemědělské velkovýroby, které mohou být běžným způsobem vráceny půdě a vyžadují zpracování nebo úpravu předem. Z hlediska energetického využití má význam zejména systém výroby bioplynu a spalování dřevních odpadů.

Kapalné odpady

Kapalné odpady vznikají zejména v čistírnách odpadních vod jako čistírenské kaly, dále pak v úpravnách uhlí jako kaly uhelné a konečně v petrochemickém průmyslu a rafinériích minerálních olejů jako ropné kapalné odpady. Podobně je tomu v automobilovém průmyslu, v průmyslu barev a laků apod. Z charakteru vzniku kapalných odpadů vidíme, že jde převážně o odpady patřící do sféry průmyslových odpadů. Čistírenské kaly lze zpracovat také např. kompostováním, ostatní kapalné odpady lze pouze spalovat nebo zpracovat jiným tepelným způsobem (pyrolýzou).

Odpady plynné a odpadní teplo

Plynné spalitelné odpady prakticky v průmyslovém měřítku nevznikají. Např. při výrobě surového železa vznikají kychtové plyny. Jsou však obvykle přímo ve výrobě zpracovány nebo spalovány jako přídatné palivo v kotlích. Stejně jsou většinou zužitkovány odpadní hořlavé plyny různých technologií.

Plynnými odpady jsou obvykle nehořlavé (nebo vyhořelé) plyny obsahující značná množství tepla. Největšími producenty vysokopecního odpadního tepla plynů jsou hutnictví, keramický a sklářský průmysl. Využívání odpadního tepla je poměrně novým energetickým oborem se spoustou nevyřešených problémů.

Oficiální klasifikaci pak uvádí Katalog odpadů vyhláška MŽP č. 381/2001 Sb.,:

Katalog odpadů slouží k tomu, aby jednotlivé druhy odpadů byly evidovány pod konkrétními a jednotnými kódy (katalogovými čísly) a zároveň

umožňuje přiřadit každému odpadu také jeho kategorii (nebezpečný nebo ostatní odpad).

01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí
06	Odpady z anorganických chemických procesů
07	Odpady z organických chemických procesů
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev
09	Odpady z fotografického průmyslu
10	Odpady z tepelných procesů
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze

stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)

19 Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely

20 Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

4. Bioodpad

Tzv. bioodpad je odpad rozložitelný pomocí mikroorganismů, bakterií, plísní, kvasinek, žížal a dalších živých organismů, který je schopen anaerobního nebo aerobního rozkladu. Po proběhnutí biologického rozkladu se tento odpad mění ve **stabilizovanou organickou hmotu**.

Odpady biologického původu jsou v komunálním odpadu kvantitativně významnou skupinou odpadů a způsob nakládání s nimi může pozitivně nebo negativně ovlivnit základní složky životního prostředí. Převážná část těchto odpadů je předurčena k látkovému nebo materiálovému využití. Obsahují rostlinné živiny a organické látky, které je možno stabilizovat a výhodně uvádět do přírodního koloběhu jako organické hnojivo - kompost. Bioodpady se mohou také zpracovávat technologií anaerobní digesce, při které kromě organického hnojiva - digestátu vzniká další produkt - bioplyn, který je vhodný k výrobě elektrické energie, tepla a motorového paliva.

Biologicky rozložitelný komunální odpady je třeba separovaně sbírat, látkově nebo energeticky využívat a omezovat jejich ukládání na skládky, kde jsou zdrojem skleníkového plynu methanu a výluhů v průsakových vodách.

4.1 Biologicky rozložitelný odpad (BRO)

Jedná se o ten druh odpadů, které podléhají aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu. Jsou to zejména odpady ze zemědělství, lesnictví a potravinářství, dále odpady z průmyslu papírenského a textilního, odpady ze zpracování dřeva, kůží a dalších výrob. Jde o kvantitativně významnou

skupinu – představují zhruba 23 % veškeré produkce odpadů. Každý rok se v zemích Evropské unie vyprodukuje více jak 140 milionů tun biologicky rozložitelného odpadu. Produkce biologického odpadu má významné dopady na životní prostředí, především v podobě vylučování metanu. Jedná se o skleníkový plyn, jehož účinek je až 23 krát silnější než účinky oxidu uhličitého, pokud je ponechán volně na skládkách.

Podle Plánu odpadového hospodářství ČR, jehož závazná pravidla byla vydána nařízením vlády č.197/2003 Sb., jsou uložena pro snížení množství BRO z komunálního odpadu (BRKO) ukládaných na skládky následující opatření:

- a) vytvářet podmínky k oddělenému shromažďování jednotlivých druhů biologicky rozložitelných odpadů vznikajících v domácnostech, živnostech, průmyslu a úřadech, mimo směsný odpad;
- b) omezovat znečišťování biologicky rozložitelných odpadů jinými odpady zejména mající nebezpečné vlastnosti;
- c) zvyšovat v maximální možné míře materiálové využití druhů odpadů tvořících BRKO vytríděných z komunálního odpadu, zejména papíru a lepenky;
- d) podpořit vytvoření sítě regionálních zařízení pro nakládání s komunálními odpady tak, aby bylo dosaženo postupného omezení BRKO ukládaných na skládky; při vytváření regionální sítě se zaměřovat zejména na výstavbu kompostáren, zařízení pro anaerobní rozklad a mechanicko-biologickou úpravu těchto odpadů;
- e) dodržovat důsledně požadavek zákazu ukládat na skládky odděleně vytríděné biologicky rozložitelné odpady s výjimkou řešení krizových situací způsobených živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi;

4.2 Biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO)

Tento druh odpadů patří rovněž do skupiny BRO, ale jsou i kvantitativně významnou skupinou tzv. směsných odpadů: jejich podíl je, v závislosti na oblasti, kolem 40 %. BRKO mají různorodé vlastnosti a proto je jejich sběr, zpracování a odstraňování problematické. Mají i negativní vliv na životní prostředí - jde zejména o tvorbu skleníkových plynů a kyselých výluhů při hydrologických procesech. Životní prostředí může

výrazně ovlivnit i způsob nakládání s nimi, a to jak pozitivně, tak negativně. Některé druhy odpadů, vykazovaných jako BRKO, však mají jen určitý podíl biologicky rozložitelné složky.

Biologicky rozložitelný komunální odpad tvoří velmi důležitou součást skupiny biologických odpadů mezi které jsou řazeny např. odpadní papír a lepenka, oděvy, textilní materiály, odpady z tržišť, kal ze septiků a žump a mimo jiné i biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven. **Jedná se o odpady zařazené dle Katalogu odpadů do skupiny 20.**

Skládkování biologicky rozložitelných komunálních odpadů je omezováno, **tato povinnost vyplývá ze směrnice Rady č. 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů, která byla implementována do Plánu odpadového hospodářství ČR (Nařízení vlády č. 197/2003 Sb.)**

Problémy skládkování bioodpadu

- způsobuje nestabilitu skládky (propadáním po rozkladu organického materiálu, nebo hromaděním plynu – nebezpečí vzdouvání terénu nebo výbuchu vznikajících plynů)
- přispívá ke skleníkovému efektu produkcí metanu
- zvyšuje množství skládkového odpadu a snižuje tak životnost skládky jako celku

Nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady vyplývá z řady zákonů, vyhlášek, nařízení a jiných právních norem České republiky a dále z legislativních norem EU. **Lze jmenovat např. směrnici Rady 1999/31/ES z 26. dubna 1999 o skládkách odpadů. Tato směrnice obsahuje opatření k postupnému snižování biologických odpadů ukládaných na skládku. Dalším předpisem řešícím problém s bioodpadu v Evropské unii je Zelená kniha z 3.12.2008, jejímž úkolem je prozkoumat možnosti dalšího vývoje v nakládání s biologicky rozložitelným odpadem.**

S biologicky rozložitelnými komunálními odpady je možno nakládat v podstatě dvěma základními způsoby:

- a) **Odpad** (jako materiál, surovinu) lze zpracovávat na zahradách rodinných domů, v zahrádkářských osadách apod. Jde o způsob domácího, případně komunitního kompostování. Tento odpad není nikde vykazován, jeho produkce nemůže být zvážena a podle zákona o odpadech

vlastně jako „odpad“ neexistuje – vlastník nemá úmysl se jej zbavit. Jde svým způsobem o předcházení vzniku skutečného odpadu.

b) **Odpad** (ale již ne jako materiál), je odkládán na vyhrazené místo (kontejner, sběrná nádoba, sběrný dvůr apod.).

V důsledku standardizace naší legislativy s legislativou EU dochází k zamezení zkrmování zbytků jídel a prošlých potravin. Vyhláška Ministerstva zemědělství ČR č. 299/2003 Sb., § 58 říká, že kuchyňské odpady nesmí být používány ke krmení zvířat. Jedná se převážně o biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven. Patří sem:

- zbytky ovoce a zeleniny
- tepelně zpracované maso
- veškeré zbytky jídel z kuchyní a stravoven
- prošlé potraviny zbavené všech obalů

A co by nemělo být součástí biologického odpadu?

- syrové maso a kosti
- konfiskáty živočišného původu
- plastové obaly
- kelímky, talířky, tácky a příbory na jedno použití
- jedlé oleje a tuky
- odpady klasifikované jako nebezpečný odpad

5. Stabilizace a solidifikace odpadů

Stabilizace odpadu je technologie úpravy odpadu spočívající ve využití fyzikálních, chemických nebo biologických postupů, vedoucích k trvale omezenému uvolňování škodlivin z odpadu do jednotlivých složek životního prostředí. Technologie stabilizace odpadu může být rovněž založena na změně fyzikálních a nebo chemických vlastností odpadů v důsledku jejich smíchání s vhodnými přísadami. V závislosti na charakteru odpadů a druhu použitých stabilizačních přísad dochází ve zpracovávaných materiálech ke vzniku různých typů fyzikálně-chemických vazeb (sorpce, pucolánové a cementační reakce, mikroenkapsulace). Stabilizovaný odpad může být uložen na skládku, příp. vhodným způsobem využit (např. k rekultivaci) bez rizika sekundární kontaminace životního prostředí. Ke

stabilizaci se obvykle používají vhodné kombinace několika přísad, jejichž volba se odvíjí od charakteru zpracovávaných odpadů (složení, druh kontaminace, pH, zrnitost, stupeň zvodnění) a požadovaných vlastností produktu. Nejčastěji používanými přísadami jsou: hydraulická pojiva na bázi cementu a vápna, popílky a bentonity.

Solidifikace spočívá v uzavření určitého objemu odpadu vhodnou izolační vrstvou, která zabrání migraci toxických látek do okolního prostředí. K těmto účelům se používají různé typy kontejnerů, betonové bloky, nánosy nepropustných hmot apod. Solidifikovaný odpad je obvykle ukládán na skládku.

5.1 Mechanicko-biologická úprava odpadu (MBÚ)

Mechanicko biologická úprava (MBÚ) je určena především na zpracování zbytkového komunálního odpadu a podobných odpadů, které nejsou vhodné pro kompostování či anaerobní digesci, za účelem stabilizace a snížení objemu odpadu.

Hlavním cílem MBÚ je předúprava odpadů před uložením na skládky a částečné využití některé složky těchto odpadů. Na lince MBÚ jsou odpady nejprve mechanicky roztrženy pomocí sít, magnetických separátorů apod. Podsítná (těžká) frakce obsahuje především biodegradabilní materiály. Tato frakce je stabilizována biologickými metodami, většinou aerobně, případně kombinací anaerobních a aerobních metod. Takto stabilizované odpady již na skládce nepodléhají biologické degradaci, tím je výrazně snížena tvorba skleníkových plynů, zápachu, nebezpečných výluhů apod.

Zhruba 40 % z výstupu MBÚ-linky tvoří certifikované pevné palivo, někdy také nazývané lehká frakce. Má vysokou výhřevnost, nízký obsah popela po spálení a nízký obsah chloru. V zahraničí se toto palivo používá v elektrárnách, teplárnách nebo cementárnách. Vyrobení takto kvalitního paliva předpokládá eliminaci PVC vstupujícího do MBÚ-linky. Toto palivo lze také peletizovat do pelet.

Frakce kompostovatelných materiálů je většinou získávána jako podsítná frakce na rotačních sítích 60-100 mm. Tato frakce je pak biologicky stabilizována aerobní fermentací, tedy v podstatě kompostováním. Během této úpravy se odpaří značné množství vody (10%) a část bioodpadu se přemění na CO₂ (5%). Výsledný stabilizovaný bioodpad

tvorí zhruba 25% z počátečního množství zbytkového odpadu vstupujícího do linky. Většinou tato biologická úprava probíhá po dobu 3 týdnů s intenzivní aerací nebo překopáváním a pak ještě několik měsíců zcela bez překopávání. Tento materiál samozřejmě nemůže nahradit kvalitní kompost, neboť obsahuje příliš mnoho nečistot, těžkých kovů apod. Je však použitelný jako rekultivační substrát, velice často je používán přímo k rekultivaci skládek, jindy je ukládán na skládky bez využití. Podle nově připravované směrnice EU nebude již biologicky stabilizovaný odpad považován za rozložitelný, pokud bude dostatečně stabilní, bude jej možno skládkovat jako inertní odpad.

Během třídění jsou také vyseparovány magnetické kovy (5%), které jsou materiálově využity, dále těžké složky, které tvoří asi 15%. Jedná se především o sklo, případně kamínky či zeminu. Tento materiál je ukládán přímo na skládku.

Oproti klasickým zařízením na likvidaci odpadu má MBÚ velkou výhodu v tom, že nepotřebuje stálé množství zpracovávaného odpadu a v případě nedostatku odpadů jej lze bez větších problémů převést na kvalitní kompostárnu.